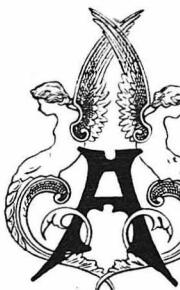

ΟΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΥΠΟ ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΡΟΖΑ ΔΑΜΠΙΡΗ

(Συνέχεια εκ τού προηγούμενου)
ΜΕΣΩΣ κατόπιν δὲ Λαμπτίρης τράβηξε
ιστα γιὰ τὴν αἰδονοσα ποὺ βριοκόταν ἡ
Ρόζα. Στὸ διάδομο ἔτρεξε κοντά του ἡ
γυναικα του. Φανόνταν ἀποκαμιμένη ἀπ'
τὴν ἄγριότα, μᾶτα της ἔλαιμπε
ενα φῶς χαρᾶς κι' ἐπίδιας.

'Ο Λαμπτίρης κατάλαβε ἀμέσως.

— Εἶναι καλύτερα; φάγωτο;

— Ναι, Νότη, ναι, είνε καλύτερα, ἀ-
ποκρίθητε ἡ γυναικα του καὶ τοδιψήξε
τὸ χέρι. 'Η μετάγυπτη τὴν ἑσσοσ. Τὸ
χόδια τῆς ζωῆς ρόδισε στὰ μάγουλά
της. Θά συνθή, Νότη, θά ξησοῦ...

Δέν ξέρει πᾶς νῦ ἐκφράστη τὴν χαρᾶ
της, τοῦ φερνόντα τρυφερά, δύος στὰ
περασμένης ἔκεινα χρόνια τῆς πρώτης
τοῦ γάματος.

'Ο Λαμπτίρης ἔννοιος — τῶρα γιὰ πρώτη φορά — μᾶτα ἀνακού-
φισι, ἔνα ξαλάφωμα. 'Ενα μεγάλο βάρος σπράχθηκε ἀπ' τὴν καρδιά
του.

Πραγματικά ἡ Ρόζα ήταν καλύτερα.

Τὸ αἷμα ποιει μεταγγίστηκε στὶς ἀρτηρίες της τὴν εἰχε σώσει.

'Ο Λαμπτίρης τὸ ἀντελφθη ἀμέσως αὐτὸν, μόλις μπήκε στὴν αἴθου-
σα. Τὸ πρόσωπο της Ρόζας δὲν είλε πειταὶ τὴν νεκροκή έκεινη κλωμάδα,
ἔκεινο τὸ ξεβάριασμα τοῦ θανάτου ποιεῖται, τὸ πάνιασμα ποιεῖται
ποιοκαίτει τὸ σταματόσιμη τῆς ζωῆς. Μιὰ ἐλα-
φρῶν ζωηράδα, ἔνα θαυμάστοτα φύδισμα ζωῆς
είλε ἀπλωτὸν στὴν ὅη της νεάς.

'Ἔταν βέβαια ἔντελντην ἀκόμα. Δὲν
μποροῦσε νῦ μιλήσι. Εἰχε πυρετό. Μᾶ οἱ για-
τροὶ ἔλπιζαν τόρα, δὲν είχαν πειά τοις φό-
βοις τῆς νυχτας, τῆς κρίσιμης καὶ ἀγωνιώ-
δους νύχτας ποιήσαν περάσει...

'Ο Λαμπτίρης κάθησε κοντά στὴν κόρη του,
χωρὶς νῦ μιλάνη, βιθισμένος σὲ σκέψεις. 'Η
Ρόζα δὲ γινόταν καλά πειταὶ. 'Ἐπρεπε νὰ τὴν
στειλη σὲ καμμιὰ ἔξοχη πολὺ μαρούνα, για
τὸ ἀνάλαβη. Καὶ, στὸ μεταξὺ αὐτὸν, νὰ τῆς
βροῖ έναν ἄντρα τῆς ἐκλογῆς του καὶ νὰ τὴν
παντρέψῃ. 'Ἐπρεπε νὰ ξεχάστη τὸ παρελθόν.
'Ο ζωγράφος δὲν γινόταν ποτὲ σιν-
γός της, ἐφ' δοσοῦ ζωῆς αὐτός...

'Η Λαμπτίρανα είχε καθήσει κι' αὐτὴ τῷ
ρα πλάστη στὸ κρεβάτι τῆς κόρης της καὶ σκε-
φτόταν. 'Η Ρόζα της θὰ ήταν σ' ἔνα - δύο
μῆνες, τὸ πολὺ, στὸ ποδό. Καὶ τότε... τότε
ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ τὸ λόγο της. 'Ο ζωγρά-
φος ήταν ὁ μόνος ἄντρας ποὺ τῆς ταιριάζει.
'Θεὸ τὴν στειλιο σ' ἔνα νησί, όπου τὸ
γατσόδο, θὰ πάμε μαζί ταξιδί, θὰ γωνι-
στούν καὶ θὰ τοὺς παντρέψουν γοηγορα - γοη-
γορα, χωρὶς πολλές σκέψεις, χωρὶς πολλές
διατυπώσεις, σκεπτόταν δὲ Λαμπτίρης.

'Ἐτσι πρέπει νὰ γίνη ζεβασια, σκεπτόταν
ή Λαμπτίρανα. Αὐτὸν είνε τὰ σωστοὶ καὶ τὸ
δίκαιο. Αγαπούνται, τῆς έδωσε τὸ αἷμα του
για νῦ τὴν σύστη, μόνο μ' αὐτὸν θὰ εὐτυ-
χήσῃ...».

'Θε νικήσου κάθε μερόδιο, διαλαμβάνει δὲ Λαμπτίρης. Θὰ γίνη ἐ-
κεῖνο ποὺ θέλω ἐγώ. 'Αρκετα πικραθήκαμε...».

'Ο πατέρας της θὰ συμφωνήσῃ, σκεφτόταν δὲ Λαμπτίρανα. Θὰ
πεισθῇ κι' αὐτός πώς δὲν μπορεῖ νῦ γίνη ἀλλοιοῦς. Φτάνουν πειά ή
σκληρότητας. Διαφορετικά θὰ κλείσουν τὰ μάτια καὶ θ' ἀφήσουν τὸ νέο
νῦ τὴν κλεψήν...».

* * *

'Η μέρες τώρα περνοῦν ησυχεις γιὰ δλοις.

'Η Ρόζα είνε πολὺ καλύτερα. 'Η πλήρη της κλείνει σιγά - σιγά.

'Η μητέρα της δὲν λείπει, φιουσά, αἵ τὸ πλευρό της.
'Ο Λαμπτίρης κυττάρει τὶς δονιέτες του καὶ περμένει, πάντα σκλη-
ρός κι' ανένδοτος, γεμάτος σχέδια κι' ἀποράσεις για τὸ μέλλον.

'Ο Γαλάζης ἔγραψει μέρα νύχτα στὸ ἀτελιέ του. Είνε δὲ μόνος
ποὺ φοβάται τὸ μέλλον. Κάτι τοι λέει πώς τὰ βάσαντα του δὲν τε-
λείωσαν ἀκόμα. Συγχαρεῖται, ζωγραφίζει ἀκόμαστα, ποιλάει τὶς ει-
χόντας του καὶ ὑποβάλλεται σὲ χλίεις διὸ στερήσεις, γιὰ μᾶλιστη
ἔνα ποσόν χρημάτων. Τί θὰ τὸ κάνη, δέν ξεβει καλά - καλά. Μᾶ είνε
βέβαιος σχεδούν τὰ χρήματα αὐτὸν θὰ τοῦ χρειαστούνει μᾶ μέρα.

Τὸ καλοκαϊδί πέρασε. Μήπη τὸ φεντόντα. 'Ένα γκρούντ ζωγρά-
φων ἔξεστος στὸ Ζάπτειο τὰ ἔργα του. Μεταξὺ αὐτῶν ήταν κι' ὁ Γα-
λάζης. Ή ἐφημερίδες ἔγραψαν πολὺ κολακευτικά λόγια γιὰ τοὺς πί-
νακάς του.

Είνε πρωτ. 'Ο οὐρανὸς είνε γκρίζος. Μᾶ ἀπὸ τὶς ἀλαφωνές ἔκεινες

συνενεψέις, τὶς τόσο γνωστές στὴν Ἀθήνα, γεμίζει τὴν ψυχή μελαγ-
χολία...

'Η Ρόζα ἐπῆρε τὸ γάλα της καὶ οίχνει γοήγορες ματές στὶς ἐφη-
μερίδες ποὺ τῆς ἔφερε νῦ νοσοκόμος. Πλάι της, στὸ κρεβάτι, κάθεται
τὰ ή μητέρα της. 'Έχουν τόρα ἀρκετά ώρα ποὺ δὲν λένε λέξι.

'Η Ρόζα είνε νευρική, θάθειε νὰ σχίση, νὰ κομματίσῃ τὶς ἐφη-
μερίδες ποὺ κρατάει μπροστὶ της, χωρὶς νὰ τὶς διαβάνῃ.

Θέλει νὰ μάθῃ γιὰ τὸ ἀγαπημένο της, νὰ φωτιστή κάποιον γι' αὐ-
τὸν, μᾶ ποιόν, ποιόν;

'Ημέρες τόρα τὴν βασανίζει αὐτὴ ή σκέψεις. Τὶς ἀργάνες ἀφαγε,
ντερος ἀπὸ τὸ δράμα ποὺ συνέθη σπίτι του; Ποῦ βρίσκεται τὸ Αν-
δρέας;

Δὲν ξέρει τίποτα - τίποτα. Δὲν φαντάζεται διὰ δὲν νέος γνώσις τὴν
μητέρα της. Η φύλη της, η Λευκή, ποὺ θὰ τῆς μιλούσε γιὰ δὲν αὐτά,
ποὺ θὰ διερώτηκε, βρίσκεται ἀχώμα στὴν ἔξοχη. 'Ἀργησαν ἐφέ-
τος νῦ γνωστον στὴν Ἀθήνα, γιατὶ είναι ή μητέρα της ἀρχοστη.

Τὶς πρότερες ημέρες, η Λευκή πήγαινε τακτικὰ στὴν κλινική καὶ
φωτούσε γιὰ τὴν κατάστασι της. Μᾶ ή Ρόζα βρισκόταν τότε μεταξὺ
ζωῆς καὶ θανάτου, δὲν ξέρει ποὺ βρίσκεται, δὲν γνωρίζει κανένα, είλαν
ἀπαγορεύει νὰ τὴν επικοπέτωνται καὶ νὰ τῆς μιλούν. Μολατάτη ή
Λευκή κράτησε τὴν ὑπόσχεση ποὺ δούσε στὸ Γελάζη. Τὸν ειδοποιοῦ-
σε τακτικὰ γιὰ τὴν κατάσταση τῆς Ρόζας. 'Ἀλλοτε τὸν εὔρισκε στὸ
δρόμο κι' ἀλλοτε τούρημεν μικρά σημειωματά αἵ τὸ μπαλάνον της.
'Η θυσία τοῦ ζωγράφου γιὰ νᾶ σώση της Ρόζα είχε καμένη λογοή ἐντύ-
πωσι στὴν νέα καὶ λυπητή πολὺ ποὺ θάθειε γιὰ τὴν ξέσοη καὶ θὰ τὸν αἴρει
εἰδεσισες.

'Ετοι ή Ρόζα δὲν είχε μάθει τίποτα αἵ
υσα συνέθησαν. 'Απὸ ποιὸν θάτης η ζητούσης πλη-
ροφορίες; Κρατούσαν τὸ πρόγαμο μωσικό, καὶ μόνοι ἐπικόπτειας της ήσαν οἱ πατέρας
της κι' ή μητέρα της... 'Ετοι, αὐτὸς μέρα
σὲ μέρα, ή αντομονογία της μεγάλωνε.
'Αν δὲν τὴν ἐμπόδιζαν, θὰ σηκώνονταν καὶ
θάτερε εἴσω ζητώντας τον. 'Αναστέναε
κι' εντιγνώσκει τὸν λαγωνός την γιὰ μῆλον ἀν-
τιληφθεῖν τὸ μαρτυριό της. Τὴ νύχτα έκλαι-
γε κάτω ἀπὸ τὸ σκέπασμα της. Ψιθύνει
σιγά τὸ δύναμο τοῦ ἀγαπημένου της καὶ τὸ
στηθός της ἀνεβοκατέβαινε αἵ τὸ λαγάτρα
της.

— Ανδρέα!... Ανδρέα!...

Μήπη τοὺς σοληνὸς κι' ἀδύσπατης ὁ πατέ-
ρας της...

'Η Λαμπτίρανα δὲν είχε καταλάβει στὴν
ἀρχὴ τίποτε αἵ τὸ μαρτυρίο αὐτὸν τῆς χό-
ρης της. Σιγά - σιγά δύο μῆνες ἀντελφθη τὸ γι-
νόταν στὴν καρδιά της Ρόζας της. Μάτε-
ψε τὸν πόνο της. Καὶ τῆς τὴν ἀπόφασί
της. Θά της μιλούσε. Θά τὴν καθησίζαε,
θὰ τὴν εγέμει χαρᾶς κι' ἐπίδια...

Τὸ ποιὸ αὐτὸν ἐφαγε αἵ τὸ σπάτι,
ἀποφασιμένη νῦ δόση δὲν τέλος στὸ βασα-
νιστριο ποὺ θέριστα ή Ρόζα. Σκέπτηκε
πολὺ ποιὸ τὸ αποφασίσι. 'Ολη νύχτα δὲν
κοιμήστηκε. Μᾶ τὸ πρωτο τραχεῖς γιὰ τὴν
χλινική, ἐντελώς ήσυχη. 'Αρκετα βασανίστηκε τὸ
παΐδι της. Γιατὶ νᾶ τὴν ἀρίνη νῦ ὑποκέφη τό-
σο; 'Ἐπρεπε μάλιστα νᾶ τῆς είχε μιλήσει αἵ τὸ
ημέρες ποτὲ...

'Έξαφνα ή Ρόζα, καθὼς κύτιασε μιὰ ἐφημερί-
δα, ἄφορε ένα ξεπωντό καὶ τινάχτηκε πάνω στὸ
κρεβάτι της. Τὰ χέωντα μέρας της τρέμανε, τὸ φύλο
δρούσσει καθὼς δάβαζε κατί με συγκίνηση, μὲ ἀ-
συγκράτητη τοσαρή.

'Η μητέρα της αντηρούσηκε. 'Εσκυψη κοντά της
καὶ τὴν φότησε:

— Τί είνε, παιδί μου;

'Η Ρόζα δὲν μποροῦσε νᾶ μιλήση αἵ τὸ τυσ-
χή της, αἵ τὸ συγκίνηση της. Τὰ μάτια της ήσαν
καρδοφούνα στὴν ἐφημερίδα, ποὺ πήγαινε πέρα-δῶση
αἵ τὸ δυνατή τρεμούλη τῶν χειρῶν της.

'Η Λαμπτίρανα σπρώθηκε μικράλιασε της Ρόζα:
— Παιδί μου, τι ξέχις, Ρόζα μου; Τί σοῦ συ-
μαίνει;

'Η ἐφημερίδα έπεσε αἵ τὸ χέρια της Ρόζας. 'Ε-
να δάκρυ κυλήσει στὰ μάγουλά της.

'Η μητέρα της ἀντηρούσηκε. Δὲν μποροῦσε νᾶ κα-
ταλάβῃ τὶ συμβαίνει. Τί είχε τὸ διαβάσει λοιπὸν ή Ρόζα
στὴν ἐφημερίδα καὶ συγκινήσθηκε τόσο;

(Άκολουθεί)

